

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8XCdo/6/2016
Identifikačné číslo spisu:	1212225068
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1212225068.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 17 C 198/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 17. septembra 2015 sp.zn. 9 Co 5/2015, 9 Co 6/2015, 9 Co 7/2015, takto

rozhodol:

Návrh žalobkyne na prerušenie konania z a m i e t a .

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II uznesením z 10. októbra 2013, č.k. 17 C 198/2012-58 žiadosti žalobkyne o vrátenie súdneho poplatku za vznesenú námietku zaujatosti nevyhovel.

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 14. októbra 2014, č.k. 17C 198/2012-98 návrh žalobkyne na prerušenie konania a žalobu, ktorou sa domáhala náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že prejudiciálnu otázku súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na § 35 ods. 2 O.s.p., z tohto dôvodu preto nie je dôvod na navrhovaný postup žalobkyňou podľa 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Vo veci samej uviedol, že žalobkyňa nepreukázala naplnenie súčasne troch kumulatívnych podmienok (1. Nesprávny úradný postu orgánu štátu, 2. Vznik škody, 3. Príčinná súvislosť medzi nimi), potrebných pre naplnenie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V exekučnom konaní pod sp.zn. 57 Er 861/2012 súd síce nevydal poverenie súdnemu exekútorovi v 15 dňovej zákonnej lehote ako vyžaduje ustanovenie § 44 ods.

2 Exekučného poriadku, avšak žalobkyňa nepreukázala vznik škody, pričom ňou predložené paušálne administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou, len tvrdením. Nemajetkovú ujmu žalobkyňa nepreukázala a súd nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie bez zbytočných prietahov, nakoľko takéto konanie patrí do výlučnej právomoci ústavného súdu. Príčinnú súvislosť medzi uvedeným postupom nepreukázal a ani to, že by jej tvrdené náklady nevznikli.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 1. decembra 2014, č.k. 17 C 198/2012-125 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20 eur, pričom o výške poplatku rozhodol podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z 10. októbra 2013, č.k. 17 C 198/2012-58 a uznesenie súdu prvého stupňa z 1. decembra 2014, č.k. 17 C 198/2012-125 potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa a s napadnutými uzneseniami podľa § 219 ods. 2 O.s.p., kde konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala kumulatívne splnenie zákonných podmienok pre priznanie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Súd prvého stupňa rozhodol tiež vecne správne, keď žiadosti žalobkyne o vrátenie súdneho poplatku za námietku zaujatosti nevyhovel, nakoľko pre nevylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Bratislava II z prejednávania a rozhodovania veci nebola dôvodná. Okrem iného sa stotožnil sa zo záverom prvostupňového súdu, ktorý o poplatkovej povinnosti rozhodol správne, jasne a zrozumiteľne v uznesení, ktorým uložil zaplatiť žalobkyni súdny poplatok za odvolanie a tiež uviedol ustanovenia, ktorými sa pri svojom rozhodovaní riadil.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním v časti výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z 10. októbra 2013, č.k. 17 C 198/2012-58. Žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade: a/ súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.) - nepodala totiž námietku zaujatosti, ale návrh podľa § 12 ods. 1 O.s.p., b/ odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že jeho rozhodnutie je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné, c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd nebol správne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.); o jej povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, nezákonný postup ktorého jej spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa v konaní domáha. Zároveň žalobkyňa navrhla konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúladu položky 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p., skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Z obsahu dovolania žalobkyne vyplýva, že navrhuje dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade položky 17a sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky. Dôvodí, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti, ktorá sa nemá spoplatňovať pretože je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa nej povahu fakticky poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd návrhu žalobkyne na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. nevyhovel a

tento zamietol, pretože položku 17a sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej článkom 46 ods. 1.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska,

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa argumentáciou žalobkyne, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti jej bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu nestotožňuje. Položka 17a bola do sadzobníka znovu zavedená zákonom č 621/2005 Z.z. pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Daný poplatok za námietku sa naviac v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku uviedol, že nikdy nevylúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

Z týchto dôvodov je Najvyšší súd Slovenskej republiky názoru, že dovolateľka namieta rozpor s právom na prístup k súdu neoprávnene a preto jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. zamietol.

Ďalej dovolací súd ďalej skúmal, či dovolanie oprávnenej smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že ho treba odmietnuť.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp.zn. 1 Cdo 122/2014, 1 Cdo 264/2013, 3 Cdo 310/2014, 3 Cdo 534/2014, 4 Cdo 229/2014, 4 Cdo 235/2014, 5 Cdo 295/2014, 5 Cdo 311/2014, 6 Cdo 120/2014, 6 Cdo 304/2014, 8 Cdo 132/2014, 8 Cdo 133/2014). Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne podľa § 237 a 239 O.s.p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.